

VOLKER KUTSCHER

ΒΩΒΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

μετάφραση

Τάσος Ψηλογιαννόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

**Η φωνή της ηθοποιού δεν είχε κανένα πρόβλημα και ακουγόταν πεντακάθαρα από το μεγάφωνο. Μερικές ιδιαιτερότητες της ομιλίας, κάπως ακατάλληλες για τον ομιλούντα κινηματογράφο, θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν.*

FILM KURIER (1929)¹

*Δηλαδή ο ομιλών κινηματογράφος υπηρετεί τα άφρυχα;
Αγαπητοί μου θεατές και ακροατές: Το ποιον υπηρετεί
εξαρτάται μόνον από εμάς.*

FRITZ VON UNRUH (1929)²

*What have I become?
My sweetest friend
Everyone I know
Goes away in the end
You could have it all
My empire of dirt
I will let you down
I will make you hurt*
NINE INCH NAILS (1994)³

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

28 Φεβρουαρίου 1930

1

Η ΑΧΤΙΔΑ ΑΠ' ΤΟ ΦΩΣ χορεύει μες στο σκοτάδι, τρέμοντας περισσότερο απ' ό,τι συνήθως, ανήσυχη και άγρια. Μέχρι που το τρεμούλιασμα σβήνει κι αρχίζει να παίρνει μορφή.

Οι απαλές γραμμές ενός προσώπου, σχηματισμένες στην οθόνη μόνο από το φως.

Το πρόσωπό της.

Τα μάτια της, που ανοίγουν.

Και τον κοιτούν.

Σμιλεμένα για την αιωνιότητα μέσα στο φως, για πάντα και για όλες τις εποχές, σωσμένα απ' το εφήμερο. Όποτε κι αν θελήσει, όσο συχνά κι αν θελήσει, μπορεί να τα φωτίσει μέσα σε αυτόν τον σκοτεινό χώρο, σ' αυτή τη σκοτεινή ζωή.

Τη ζωή του. Μια ζωή που την ανελέητη σκοτεινιά της ένα και μόνο πράγμα μπορούσε να φωτίσει: Η δέσμη φωτός μιας μηχανής προβολής που χορεύει πάνω σε μια οθόνη.

Κοιτάζει πώς ανοίγουν τα μάτια της. Κοιτάζει επειδή γνωρίζει. Επειδή γνωρίζει ακριβώς τι αισθάνεται εκείνη. Κάτι που σ' αυτή είναι τόσο ξένο, ενώ σ' αυτόν είναι τόσο οικείο. Αισθάνεται τόσο κοντά της. Σχεδόν όπως εκείνη τη στιγμή που χαράχτηκε για πάντα πάνω στο σελιλόιντ.

Τον κοιτάζει και καταλαβαίνει. Πιστεύει πως καταλαβαίνει. Τα χέρια της αγγίζουν τον λαιμό, λες και φοβόταν πως θα πνιγεί.

Δεν νιώθει κάποιον μεγάλο πόνο. Παρατηρεί μόνο πως είναι κάτι άλλο.

Πως κάτι λείπει.

Η φωνή της.

Θέλει να πει κάτι, εκεί όμως δεν υπάρχει τίποτε πια.

Καμιά ψεύτικη φωνή πια. Αυτή η ανυπόφορη φωνή, που δεν της ανήκει. Την απελευθέρωσε απ' αυτή τη φωνή, που είχε αναπάντεχα κυριαρχήσει πάνω της σαν μια απόκοσμη, κακή δύναμη.

Τα μάτια της δείχνουν περισσότερο έκπληξη παρά φρίκη. Δεν καταλαβαίνει.

Πως την αγαπά, πως μόνο από αγάπη γι' αυτή, για την αληθινή, αγγελική ύπαρξή της έκανε ό,τι έκανε.

Το θέμα, όμως, δεν είναι αν καταλαβαίνει.

Μετά ανοίγει το στόμα της και τα πράγματα είναι όπως πριν. Στο τέλος την ακούει πάλι. Στο τέλος ακούει πάλι τη φωνή της! Την πραγματική φωνή της, που είναι αιώνια και που δεν μπορεί κανείς να της την πάρει, τη φωνή της, που βρίσκεται έξω απ' τον χρόνο και που δεν έχει τίποτα απ' τη βρόμα και τις κοινοτοπίες του παρόντος.

Τη φωνή που τον μάγεψε όταν την άκουσε για πρώτη φορά. Όπως μιλούσε σ' αυτόν, μόνο σ' αυτόν, παρόλο που τόσο πολλοί κάθονταν δίπλα του.

Δεν το αντέχει όπως τον κοιτάζει. Κοίταξε έξω απ' το πλάνο, τα είδε όλα, όχι για πολύ ακόμη, και χάνει την ισορροπία της.

Η στιγμή που σωριάζεται.

Το βλέμμα της, που μεμιάς είναι τόσο διαφορετικό.

Η υποψία του θανάτου στα μάτια της.

Η επίγνωση πως πεθαίνει.

Πως πεθαίνει τώρα.

Καμιά επιστροφή.

Ο θάνατος.

Βρίσκεται στα μάτια της.

Έφτασε.

Ο ΑΝΤΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΣΚΟΥΡΟ βραδινό κουστούμι χαμογελούσε χαλαρός, με το βλέμμα στο πράσινο μετάξι. Το ένα χέρι χωμένο στην τσέπη, στο άλλο ένα ποτήρι κονιάκ. Στάθηκε. Δεν έκανε ούτε βήμα πίσω. Τα μάτια του δεν έκαναν ούτε την παραμικρή σύσπαση όταν η γυναίκα με το βραδινό φόρεμα στάθηκε μπροστά του, σε απόσταση λίγων μόνο εκατοστών.

Το πράσινο μετάξι δονήθηκε από μια έντονη ανάσα.

«Μήπως παράκουσα;» έκανε ξιτισμένα η γυναίκα.

Αυτός ήπιε μια γουλιά κονιάκ. «Όταν παρατηρώ τα υπέροχα αφτιά σας, ούτε που μου περνά από τον νου πως θα ήταν δυνατόν να παρακούσετε». Το χαμόγελό του γινόταν ολοένα και πιο πλατύ, αγγίζοντας τα όρια της χλεύης.

«Πιστεύετε, λοιπόν, αλήθεια πως μπορείτε να κάνετε κάτι τέτοιο μαζί μου;»

Η οργή της φάνηκε να τον ευχαριστεί, κι όσο εκείνη οργιζόταν, τόσο αυτός της χαμογελούσε όλο και πιο χαιρέκακα. Έκανε μια παύση, λες κι έπρεπε η απάντηση να ωριμάσει για τα καλά μέσα του. «Έτσι νομίζω», είπε έπειτα κατανεύοντας. «Εάν δεν απατώμαι, ο κύριος Φον Κέσλερ μπόρεσε να κάνει ακριβώς αυτό μαζί σας. Έτσι δεν είναι;»

«Δεν νομίζω πως αυτό σας αφορά καθ' οιονδήποτε τρόπο, αγαπητέ μου *Κόμη* Τόρβαλντ!»

Διασκεδάζοντας, την παρατηρούσε να βάζει με ένταση τα χέρια στη μέση της. Μέσα απ' το παράθυρο μπήκε το φως μιας αστραπής.

«Αυτό δεν είναι απάντηση», είπε και κοίταξε το ποτήρι του με το κονιάκ.

«Σας αρκεί αυτό ως απάντηση;»

Πριν ολοκληρώσει τη φράση της, είχε πάρει φόρα. Αυτός έκλεισε τα μάτια του, περιμένοντας ένα δυνατό χαστούκι. Κάτι τέτοιο, όμως, δεν έγινε. Μια δυνατή φωνή, που φαινόταν να έρχεται από έναν άλλο κόσμο, ήταν αρκετή για να παγώσει στη στιγμή κάθε κίνηση.

«Στοοοοο!»

Για κλάσματα του δευτερολέπτου παρέμειναν κι οι δυο τελείως ακίνητοι, λες κι επρόκειτο να φωτογραφηθούν. Μετά εκείνη κατέβασε τα χέρια της, αυτός άνοιξε τα μάτια του, ενώ κι οι δυο έστρεψαν τα κεφάλια τους και κοίταξαν προς το σκοτάδι, προς τα κει όπου τη θέση του ξύλινου παρκέ, στο οποίο στέκονταν, έπαιρνε ένα βρόμικο, τσιμεντένιο δάπεδο. Εκείνη ανοιγόκλεισε τα μάτια προς τον τοίχο από φως, κατορθώνοντας να δει μόνο το περίγραμμα της σπαστής καρέκλας, στην οποία καθόταν ο άντρας, που με μία και μοναδική συλλαβή τα 'χε διαλύσει όλα και που τώρα σηκώθηκε κρεμώντας τα ακουστικά στην καρέκλα προχωρώντας προς το φως. Ένας γυμνασμένος άντρας, με τη γραβάτα του δεμένη χαλαρά και τα μανίκια του πουκαμίσου σηκωμένα. Κι ενώ μόλις προ ολίγου είχε μουγκρίσει τόσο δυνατά κι είχε κατατρομάξει το πλήθος, η φωνή του τώρα ακουγόταν βελούδινα απαλή.

«Μπέτι, άγγελέ μου, τα τελευταία λόγια τα είπες στον αέρα», είπε. «Τα μικρόφωνα δεν σ' έπιασαν».

«Τα μικρόφωνα, τα μικρόφωνα! Δεν μπορώ να τ' ακούω άλλο αυτό, Γιο. Αυτό δεν έχει καμιά σχέση με κινηματογράφο!» Μια μικρή ματιά στον ηχολήπτη ήταν αρκετή για να γίνει ο άντρας στην κονσόλα κατακόκκινος. «Κινηματογράφος», συνέχισε, «ο κινηματογράφος είναι φως και σκιά. Δεν χρειάζεται δα και να το εξηγήσω στον μεγάλο Γιόζεφ Ντρέσλερ! Το πρόσωπό μου στο σελιλόιντ, Γιο! Ό,τι κάνω δεν το κάνω με τα... μικρόφωνα!»

Την τελευταία λέξη την τόνισε με τέτοιο τρόπο, ώστε ακούστηκε σαν να μιλούσε για ένα ιδιαίτερα αηδιαστικό είδος εντόμου που είχε ανακαλυφθεί πρόσφατα.

Ο Ντρέσλερ πήρε βαθιά ανάσα πριν απαντήσει. «Το ξέρω πως δεν χρειάζεσαι τη φωνή σου, Μπέτι», είπε, «αλλά αυτό είναι πια παρελθόν. Μ' αυτή την ταινία αρχίζει το μέλλον σου! Και το μέλλον ομιλεί!»

«Βλακείες! Υπάρχουν πάρα πολλοί που δεν παρασύρονται απ' αυτόν τον ενθουσιασμό και γυρίζουν κανονικές ταινίες. Χωρίς μικρόφωνα. Δες να πλανάται ο μεγάλος Τσάπλιν; Και ποιος ξέρει αν ο ομιλών κινηματογράφος δεν είναι απλώς μια μόδα που τώρα την ακολουθούν όλοι και που σύντομα θα ξεχαστεί;»

Ο Ντρέσλερ την κοιτούσε έκπληκτος, σαν να μην ήταν εκείνη που του μίλησε. «Εγώ το γνωρίζω», είπε, «όλοι εδώ το γνωρίζουμε. Κι εσύ το γνωρίζεις. Ο ομιλών κινηματογράφος είναι σαν να δημιουργήθηκε για σένα, κι εσύ σαν να είσαι πλασμένη γι' αυτόν. Ο ομιλών θα σε κάνει πραγματικά μεγάλη. Ένα μόνο πρέπει να κάνεις· να το 'χεις στο μυαλό σου και να μιλάς προς τη σωστή κατεύθυνση».

«Να το 'χω στο μυαλό μου! Όταν παίζω έναν ρόλο, πρέπει να τον ζω!»

«Σίγουρα. Να ζεις τον ρόλο σου. Μίλα, όμως, και προς τον Βίκτορ. Και χτύπα μόνο μετά το τέλος του διαλόγου».

Η Μπέτι κούνησε το κεφάλι.

«Και μην τον χτυπήσεις τόσο δυνατά όσο στις πρόβες. Απλώς άγγιξέ τον. Το χαστούκι δεν χρειάζεται ν' ακουστεί. Μόνο ο κεραυνός».

Όλοι γέλασαν. Και η Μπέτι. Ο θυμός είχε φύγει και η διάθεση έγινε πάλι πιο χαλαρή. Αυτό μόνο ο Γιο Ντρέσλερ μπορούσε να το κάνει. Γι' αυτό κι η Μπέτι τον αγαπούσε.

«Λοιπόν, το ξαναπάμε όλο απ' την αρχή. Ξαναγυρίζουμε!»

Ο σκηνοθέτης επέστρεψε στη θέση του και φόρεσε τα ακουστικά. Η Μπέτι στάθηκε πάλι δίπλα στην πόρτα, ο Βίκτορ έμεινε όρθιος δίπλα στο τζάκι, παίρνοντας πάλι την έκφρασή του. Κι ενώ οι τεχνικοί βρίσκονταν σε αναβρασμό, η Μπέτι βρήκε τον χρόνο για να συγκεντρωθεί πάλι στον ρόλο της. Μια υπάλληλος ξενοδοχείου, που για χάρη του αφεντικού της παριστάνει την κόρη ενός εκατομμυριούχου, έχοντας τώρα ν' αντιμετωπίσει τις συνέπειες, εξοργισμένη από τους σε βάρος της υπαιτιγμούς του τιποτένιου αυτού απατεώνα. Αυτός ο απατεώνας, που στο τέλος της σκηνής θα τον φιλούσε κιόλας, αυτός που στην πραγματικότητα δεν ήταν απατεώνας αλλά, αντιθέτως, ένας πολύ σεμνός άνθρωπος.

Μικρόφωνα και κάμερα πήραν πάλι μπρος, ενώ στο στούντιο επικράτησε απόλυτη ησυχία, λες και βρισκόσουν σε εκκλησία λίγο πριν ευλογήσει ο παπάς.

Η κλακέτα έσπασε τη σιωπή.

«*Ερωτική Καταιγίδα*, πενήντα τρία, δύο!»

«Λοιπόοοοο, πάμε», ακούστηκε ο Ντρέσλερ.

Ο Βίκτορ άρχισε να συμπεριφέρεται προσβλητικά, κι αυτή άφησε πάλι την οργή της να κορυφωθεί. Την κινηματογραφική της οργή. Γνώριζε ακριβώς πού βρισκόταν η κάμερα. Πάντοτε το γνώριζε. Κι όμως, ενεργούσε με τέτοιο τρόπο, λες και δεν υπήρχε κανένα γυάλινο μάτι που να μπορεί να συγκρατεί τις κινήσεις της.

Πήρε τη θέση της κοντά στο τζάκι και μιλούσε έντονα στον Βίκτορ. Ένα χοντρό μικρόφωνο κρεμόταν ακριβώς πάνω από το κεφάλι του, κι εκείνη προσπαθούσε να το αγνοήσει, όπως αγνοούσε τις κάμερες. Έπρεπε να μιλά μόνο στον Βίκτορ, μετά όμως μιλούσε και στο μικρόφωνο. Ήταν πάρα πολύ απλό. Ο Γιο είχε δίκιο. Παρατήρησε πως τα πήγαινε καλά. Κι αν ο Βίκτορ τώρα δεν τα 'χανε, κάτι που πάντα ήταν πιθανό, θα την είχαν τελειώσει τη σκηνή. Μάρκαρε την αστραπή, που ήρθε στη σωστή στιγμή. Μετά αφέθηκε τελείως στον ρυθμό της και μετρούσε αργά προς τα πίσω, ενώ έλεγε τις τελευταίες ατάκες της σκηνής.

«Σας αρκεί αυτό ως απάντηση;»

Τώρα.

Ακριβώς τώρα το χαστούκι.

Η Μπέτι ένιωσε πως του την έριξε στο πρόσωπο. Μόνο που τον είχε χτυπήσει αρκετά δυνατά. Εντάξει. Ο Βίκτορ θα το ξεπερνούσε. Στο κάτω κάτω, ο καβγάς τους θα φαινόταν ακόμη πιο ρεαλιστικός.

Εκεί, όμως, της έκατσε πως κάτι δεν πήγαινε καλά.

Δεν υπήρχε κεραυνός.

Αντί γι' αυτό, ένας οξύς, μεταλλικός θόρυβος, ένα σιγανό κλινγκ. Πίσω της πρέπει να είχε πέσει ένα μικρό κομμάτι μέταλλο.

Έκλεισε τα μάτια. Όχι! Δεν είναι δυνατόν!

Δεν ήταν δυνατόν να υπάρχει τώρα μια ηλίθια τεχνική βλάβη. Ειδικά τώρα που ήταν τόσο καλή!

Κι όμως.

«Γαμώ το», άκουσε τον Ντρέσλερ να καταριέται. «Στοooooπ!»

Παρόλο που είχε τα μάτια κλειστά, πρόσεξε πως το φως άλλαξε. Πριν προλάβει ν' ανοίξει τα βλέφαρά της, ένιωσε το χτύπημα. Ένα χτύπημα σαν από ένα τεράστιο σφυρί, που την πέτυχε στον ώμο, στο μπράτσο, στον σβέρκο. Ένα και μοναδικό, φοβερό χτύπημα. Όταν άνοιξε πάλι τα μάτια της, βρισκόταν ήδη στο πάτωμα. Τι είχε συμβεί; Άκουσε κάτι να τρίζει κι ένιωσε πως ήταν απ' το σώμα της. Κάτι έπρεπε να είχε σπάσει. Ο πόνος ήταν τόσο άμεσος και βίαιος, που για μια στιγμή τα μάτια της σκοτείνιασαν. Είδε τα πανιά και τις χαλύβδινες σκαλωσιές στην οροφή του στούντιο και το τρομαγμένο πρόσωπο του Βίκτορ, πριν αυτό εξαφανιστεί από το οπτικό της πεδίο.

Ήθελε να σηκωθεί, μα δεν γινόταν. Ήθελε να φύγει, γιατί κάτι της έκαιγε το πρόσωπο, της έκαιγε τα μαλλιά, ολόκληρη την αριστερή πλευρά. Πονούσε ανυπόφορα. Ούτε το κεφάλι δεν μπορούσε να στρίψει. Κάτι την πίεζε προς το δάπεδο και ήθελε να την κάψει. Όλα μέσα της ήθελαν να εξεγερθούν ενάντια στον πόνο, τα πόδια της, όμως, δεν υπάκουαν. Δεν κουνιόνταν πλέον, τίποτα στο σώμα της δεν κουνιόταν. Σαν στράτευμα σε ανταρσία, αγνοούσε κάθε διαταγή. Μύριζε καψαλισμένο μαλλί και καμένο δέρμα, άκουσε κάποιον να ουρλιάζει και διαπίστωσε σαν χαμένη πως μάλλον ήταν η δική της φωνή, της φαινόταν, όμως, πως κάποιος άλλος ούρλιαζε, λες και δεν μπορούσε σε καμιά περίπτωση να είναι εκείνη, λες και δεν της ανήκε αυτό που ούρλιαζε και πονούσε και που δεν ήθελε πλέον να κινηθεί παρά μόνο να ουρλιάξει, να ουρλιάξει, να ουρλιάξει.

Το πρόσωπο του Βίκτορ εμφανίστηκε ξανά, όχι σαν πρόσωπο, αλλά σαν γκριμάτσα, με γουρλωμένα μάτια που την κοίταζαν επίμονα, ένα αλλόκοτα παραμορφωμένο στόμα, όχι το πρόσωπο των κινηματογραφικών ηρώων του, εντούτοις ήταν αποφασισμένος. Όταν είδε το νερό να την πλησιάζει, της φάνηκε σαν μια πανάσχημη μέδουσα που αιωρούνταν ασταμάτητα στον αέρα. Πριν το νερό φτάσει κοντά της, ακριβώς εκείνη την ατελείωτη στιγμή, κατάλαβε τι έκανε εκεί ο Βίκτορ.

Και ήξερε πως αυτό ήταν και το τελευταίο πράγμα που θα έβλεπε ποτέ.

Έλειπα υπήρχε μόνο φως. Ένα εκτυφλωτικό φως που την περιέβαλλε από παντού. Όχι. Δεν την περιέβαλλε απλώς. Η ίδια ήταν φως. Για κλάσμα του δευτερολέπτου ήταν μέρος μιας φωτεινότητας που ποτέ δεν είχε ξαναβιώσει, κι έβλεπε τόσο καθαρά όσο ποτέ. Και καταλάβαινε πως αυτή ακριβώς η φωτεινότητα ήταν που θα την έριχνε αμετάκλητα και για πάντα στο σκοτάδι.

Η Σ. ΑΜΥΝΟΤΑΝ ΣΘΕΝΑΡΑ. Ο «Μπάουμγκαρτ», όμως, την πίεζε στην πλάτη και προσπαθούσε να της κατεβάσει τη φούστα. Όταν εκείνη τον απείλησε πως θα ούρλιαζε αν δεν την άφηνε, ο «Μπάουμγκαρτ» της είπε σαρκαστικά ότι, όσο και να φώναζε, εδώ κανείς δεν θα την άκουγε. Κι ενώ η πάλι συνεχιζόταν, η Σ. του είπε πως θα προτιμούσε να πεθάνει παρά να ενδώσει στις ορέξεις του. Και τότε ο «Μπάουμγκαρτ» απάντησε: «Τότε πρέπει να πεθάνεις...»

«Επιθυμεί κάτι ακόμη ο κύριος;»

«Τότε πρέπει να πεθάνεις», μουρμούρισε αυτός.

«Ορίστε;»

Ο Ρατ κοίταξε πάνω απ' την εφημερίδα του. Ο σερβιτόρος στεκόταν στο τραπέζι του, κρατώντας έναν δίσκο με βρόμικα πιάτα. «Όλα εντάξει», είπε ο Ρατ. «Τίποτε σπουδαίο».

«Μπορώ να φέρω κάτι άλλο στον κύριο;»

«Προς το παρόν τίποτα. Ευχαριστώ. Εξάλλου, περιμένω παρέα».

«Πολύ καλά».

Ο σερβιτόρος πήρε την άδεια κούπα του καφέ απ' το τραπέζι κι έφυγε. Ένας αξιοθρήνητος πιγκουίνος. Ο Ρατ τον

ακολουθήσε με το βλέμμα του, καθώς ισορροπούσε τον δίσκο ανάμεσα σε σειρές από καρέκλες. Το καφενείο γέμιζε σιγά σιγά. Σε λίγο θα έπρεπε να έχει τον νου του στην ελεύθερη καρέκλα του τραπεζιού του.

Εκείνη ερχόταν αργά. Συνήθως δεν αργούσε τόσο. Μήπως δεν είχε αντιληφθεί περί τίνος επρόκειτο; Ή δεν ερχόταν *ακριβώς επειδή* το είχε αντιληφθεί;

Στο γραφείο δεν επιτρεπόταν να του τηλεφωνεί. Απλώς δεν το είχε καταλάβει. Είχε θελήσει να του κάνει μια χάρη, όπως άλλωστε ήθελε συνεχώς να του κάνει χάρες, για τις οποίες αυτός ποτέ δεν είχε εκφράσει απαίτηση. Μόνο γι' αυτό ήθελε να πάει οπωσδήποτε μαζί του στο Καφέ Ρεζί. Θα του άρεσε σίγουρα, αφού ήταν Ρηνανός, είτε και του έδειξε τις προσκλήσεις για τον χορό μεταμφιεσμένων.

Απόκριες!

Άκου λέξη!

Έτσι όμως το έλεγαν όλοι εδώ, απόκριες.* Ο Ρατ υποψιαζόταν τι τον περίμενε εκεί. Αμφίεση με το ζόρι, κρασί με το ζόρι, κέφι με το ζόρι, *σ' αγαπώ* με το ζόρι, *για πάντα μαζί* με το ζόρι.

Το ατυχές τηλεφώνημα του θύμιζε με τον πλέον σκληρό τρόπο πώς ακριβώς είχε η κατάσταση με την Κάτι: Μια γνωριμία παραμονή Πρωτοχρονιάς, που είχε τραβήξει αρκετά μέσα στον νέο χρόνο.

Την είχε γνωρίσει ακριβώς λίγο πριν από τα μεσάνυχτα. Τσουγκρισαν μαζί τα ποτήρια τους για το νέο έτος, και αφού τα τσούξανε για τα καλά, φιλήθηκαν χωρίς να το σκεφτούν.

* Πρόκειται για τη λέξη Fasching, που σημαίνει απόκριες σε πάρα πολλές περιοχές της Γερμανίας. Στην Κολονία, ιδιαίτερη πατρίδα του Ρηνανού Ρατ, επικρατεί γι' αυτές τις μέρες η λέξη Fastelovend (Fastenabend), που κυριολεκτικά σημαίνει «βραδιά νηστείας».

Μαζί πήγαν μετά προς τον μπουφέ, όπου κάποιος εξυπνάκιας φρόντιζε να καταστρέφει εξαρχής κάθε ελπίδα για τη νέα δεκαετία, ισχυριζόμενος, όσο κι αν κανείς δεν ήθελε να το ακούσει, πως δεν πρόκειται βεβαίως για τη νέα δεκαετία και πως θα έπρεπε ο καθένας να δείξει λίγη υπομονή, αφού αυτή θα άρχιζε με το έτος 1931. Το 1930, αν το βλέπαμε με μαθηματική ακρίβεια, ήταν μάλλον το τελευταίο έτος της δεκαετίας του '20.

Ο Ρατ κούνησε το κεφάλι του και ξαναγέμισε τα ποτήρια, ενώ η Κάτι άκουγε γοητευμένη τον μαθηματικό, που ήταν προικισμένος με αποστολικό πάθος. Θα πρέπει κυριολεκτικά να τη βούτηξε και να την τράβηξε μακριά απ' τον σπασαρχίδα και την πήγε πίσω στο ρουφ γκάρντεν, όπου η εορτάζουσα ομήγυρη απολάμβανε τα πυροτεχνήματα στον νυχτερινό ουρανό του Σαρλότενμπουργκ,⁴ και τελικά σε μια σκοτεινή γωνιά, όπου την ξαναφίλησε, ενώ γύρω τους ο κόσμος γελούσε και οι φωτοβολίδες σφύριζαν και έσκαγαν. Τη φιλούσε με πάθος, μέχρι που η Κάτι έβγαλε ένα πνιχτό, οξύ ουρλιαχτό, ένα ουρλιαχτό πόνου. Το χείλος της έτρεχε αίμα, και για μια στιγμή τον κοίταξε τόσο έκπληκτη, ώστε αναγκάστηκε να της πει «συγγνώμη». Μετά, όμως, εκείνη γέλασε και τον τράβηξε πάλι κοντά της.

Αυτή το θεώρησε πάθος, στην πραγματικότητα, όμως, ήταν οργή, μια άνευ προηγουμένου επιθετικότητα που ξεπερνούσε τα όρια και εκτονωνόταν πάνω σε μια αθώα. Κι αργότερα, όμως, συνεχίστηκε το ίδιο, όταν τον πήρε στη μικρή της σοφίτα, κι εκείνος εκτονώθηκε λες κι είχε να πάει με γυναίκα εκατό χρόνια.

Αυτή το ονόμασε *έρωτα*.

Και την οργή του την ονόμασε *πάθος*.

Δεν είχε καταλάβει. Όπως δεν είχε καταλάβει και τίποτα απ'

όσα ακολούθησαν. Ο έρωτάς της, όπως τον ονόμαζε, αυτό που υπήρχε μεταξύ τους, και για το οποίο εκείνος δεν έβρισκε κανένα όνομα, αυτό που είχε αρχίσει με πυροτεχνήματα και ευχές για το μέλλον, που δεν είχε όμως κανένα μέλλον. Ποτέ δεν είχε. Εκείνος το είχε αντιληφθεί από τα πρώτα φιλήματα, όταν αλκοόλ και ορμόνες έκαναν στην άκρη κάθε δισταγμό. Και το γνώριζε ήδη το αργότερο από το πρωί της Πρωτοχρονιάς, όταν αυτή, με βλέμμα γεμάτο έρωτα, του έφερε φρέσκο καφέ στο κρεβάτι.

Εκείνος στην αρχή χάρηκε με το άρωμα του καφέ. Μετά είδε το ερωτευμένο της πρόσωπο.

Ήπιε τον καφέ και της χαμογέλασε κουρασμένος.

Το πρώτο του ψέμα. Το πρώτο από πολλά που θα ακολουθούσαν. Δεν ήθελε να πει ψέματα, και μάλιστα μερικές φορές ούτε που το γνώριζε πως έλεγε ψέματα. Κάθε μέρα που περνούσε, το ψέμα του γινόταν μεγαλύτερο, κάθε μέρα γινόταν πιο ανυπόφορο. Έπρεπε να της το έχει πει από καιρό.

Η φωνή της, όπως έβγαινε πιο πριν από το ακουστικό, η τόσο στημένα πρόσχαρη φλυαρία της για το μπαλ μασκέ, για ραντεβού, διασκέδαση, στολές και ό,τι άλλο ασήμαντο του άνοιξαν τα μάτια. Είχε έρθει η ώρα, επιτέλους η ώρα να δώσει ένα τέλος σ' αυτή την ιστορία.

Όχι, όμως, από τηλεφώνου. Και σίγουρα όχι από το υπηρεσιακό τηλέφωνο. Ο Ρατ έριξε μια κρυφή ματιά απέναντι, προς τον ανθυπαστυνόμο Γκρεφ, που συγκεντρωμένος ξεφύλλιζε διάφορα έγγραφα, και χωρίς πολλά πολλά έκλεισε με την Κάτι ραντεβού στο Uhlandeck.⁵ Για να μιλήσουν.

«Τι δουλειά έχεις στο Κούνταμ;⁶ Πρέπει να πάμε στο Σένεμπεργκ»,⁷ είπε ο Γκρεφ, δίχως να σηκώσει τα μάτια απ' τα χαρτιά του.

«Εσύ θα πας στο Σένεμπεργκ».

Ο Ρατ έδωσε στον γραμματέα τα κλειδιά του υπηρεσιακού και το 'σκάσε για το Uhlandeck. Η Κάτι εργαζόταν ακριβώς δίπλα.

Δεν είχε φτάσει όμως ακόμη.

Ο Ρατ ξανάνοιξε τα *Ποινικά Χρονικά*,⁸ που διάβαζε πριν έρθει ο σερβιτόρος. Ο υποστράτηγος Γκένατ,⁹ το αφεντικό του στην Άλεξ,¹⁰ έδινε εκεί ανταπόκριση για τις εντυπωσιακές έρευνες και ανακρίσεις στο Ντίσελντορφ σχετικά με μια σειρά ανεξιχνίαστων φόνων, για τους οποίους ο Γκένατ και μερικοί εκλεκτοί Βερολινέζοι συνάδελφοι είχαν κληθεί να συνδράμουν στο έργο του Τμήματος Ανθρωποκτονιών της τοπικής αστυνομίας. Ο Ρατ είχε αρνηθεί να πάει μαζί τους, παρόλο που γνώριζε πως με αυτή του την άρνηση και τον Βούδα απογοήτευε, αλλά και στην καριέρα του έβαζε φρένο. Το να σ' έχει επιλέξει ο Γκένατ ήταν μια διάκριση, δεν ήταν διόλου απλό να αρνηθείς κάτι τέτοιο. Αλλά κι ο ίδιος ο πατέρας του Ρατ τον είχε αποτρέψει από μια ενδεχόμενη επιστροφή στην επαρχία της Ρηνανίας, έστω κι αν επρόκειτο για το Ντίσελντορφ και όχι για την Κολονία. Ο στρατηγός Ένγκελμπερτ Ρατ είχε πει ότι ήταν αρκετά επικίνδυνο. Ο Λεκλέρκ και οι εφημερίδες του θα μπορούσαν να έπαιρναν πρέφα πως ο Γκέρεον Ρατ εργαζόταν ακόμη ως αστυνομικός, κι έτσι όσα είχαν συμφωνηθεί πριν έναν χρόνο θα πήγαιναν στράφι.*

* Ο αστυνόμε Γκέρεον Ρατ μετατέθηκε μυστικά στις αρχές του 1929 στο Βερολίνο από την Κολονία, όπου κατά τη διάρκεια αστυνομικής επιχείρησης είχε σκοτώσει έναν ψυχασθενή δολοφόνο. Για κακή τύχη του Ρατ, ο δολοφόνος ήταν γιος του μεγαλοεκδότη της περιοχής Λεκλέρκ, ο οποίος, μέσω του Τύπου, του είχε κηρύξει ανηλεή πόλεμο. Έτσι, ο πατέρας του, ο Ένγκελμπερτ Ρατ, υψηλόβαθμο στέλεχος της τοπικής αστυνομίας και προσωπικός φίλος του αρχηγού της Αστυνομίας του Βερολίνου Κ.Φ. Τσέργκμπελ, φρόντισε για μια αθόρυβη μετάθεση του γιου του στο Τμήμα Ηθών του Βερολίνου, ενώ όλοι είχαν θεωρήσει πως αποχώρησε από το Σώμα. Εκεί όμως ο νεαρός Ρατ βρέθηκε τον Μάιο του 1929, μέσα από μια σειρά συμπτώσεων, μπλεγμένος σε μια εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση (*Το βρεγμένο ψάρι – Η πρώτη υπόθεση του αστυνόμου Ρατ*) την οποία τελικά και ξεδιάλυνε, αφού πρώτα είχε μετακινηθεί στην Επιδιόρθωση Ανθρωποκτονιών.